

Beretning afgivet af Folketinget - Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik

Udkast til

Beretning

om
humanitært ophold

1. Politiske bemærkninger

Udvalget konstaterer følgende fakta:

Udlændingelovens paragraf 9b lyder: ”Der kan efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding, der uden for de i § 7, stk. 1 og 2, nævnte tilfælde befinder sig i en sådan situation, at væsentlige hensyn af humanitær karakter afgørende taler for at imødekomme ansøgningen.”

Afgørelse om humanitært ophold træffes af Integrationsministeren, jf. Udlændingelovens § 46 a.

Praksis for afgørelser om humanitært ophold fremgår af Integrationsministeriets notat af 2. september 2008 om Integrationsministeriets praksis for meddelelse af humanitær opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, stk. 1, der ligger på ministeriets hjemmeside. Her bringes nogle uddrag af de væsentlige punkter. (Hele notatet optrykkes som bilag til beretningen).

”1. Retsgrundlaget

...

Af de almindelige bemærkninger til bestemmelsen ... fremgår følgende:

”1. Det foreslås, at der i udlændingeloven indsættes en ny bestemmelse, som præciserer, at justitsministeren [nu integrationsministeren] også har mulighed for i ganske særlige tilfælde at give opholdstilladelse til personer, som af Flygtningesnævnet har fået afslag på opholdstilladelse efter reglerne om flygtninge.”

2. Fastlæggelse af praksis for anvendelsesområdet for humanitær opholdstilladelse

*Praksis for anvendelsesområdet for bestemmelsen i udlændingelovens § 9 b, stk. 1, er fastlagt under hensyn til forarbejderne til bestemmelsen. Efter bemærkningerne til bestemmelsen **beror det på et skøn** (fremhævet her), om der foreligger sådanne særlige humanitære hensyn, som kan begrunde opholdstilladelse.*

...

”Ved brev af 21. marts 1995 til Folketingets Retsudvalg orienterede indenrigsministeren udvalget om, at Indenrigsministeriet på grund af de daværende levevilkår i Kosovo-provinsen i Serbien og Montenegro, herunder navnlig oplysningerne om forholdene i sundhedssektoren, havde besluttet, at der skulle anlægges en lempeligere vurdering i forhold til meddelelse af humanitær opholdstilladelse over for etniske albanere fra Kosovo-provinsen i Serbien og Montenegro i forbindelse med såvel fysiske som psykiske sygdomme. Endvidere ville det indgå i Indenrigsministeriets vurdering af ansøgninger fra etniske albanere fra Kosovoprovinsen i Serbien og Montenegro, om der var tale om enlige med børn, idet etniske albanere fra Kosovo-provinsen efter de daværende oplysninger var særligt hårdt ramt af arbejdsløshed, hvilket kunne give eneforsørgere vanskelige levevilkår.”

...

Ved brev af 22. september 1999 orienterede indenrigsministeren ... Folketingets Retsudvalg om, at anvendelsesområdet for meddelelse af humanitær opholdstilladelse ville blive udvidet, således at der endvidere meddeles opholdstilladelse til personer, der ved tilbagevenden til et hjemland med vanskelige levevilkår vil være i risiko for at få eller opleve en forværring af et alvorligt handicap.

...

(det fremgik af praksisnotat af 6. april 2006 at der i 2004 blev indført en særlig praksis for så vidt angår meddelelse af humanitær opholdstilladelse til afghanske statsborgere, jf. afsnit 6 i notatet af 2. september 2008)

Ved brev af 12. april 2007 til Folketingets Integrationsudvalg vedlagde integrationsministeren et notat af samme dato om en udvidelse af anvendelsesområdet for humanitær opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, stk. 1 (Folketingsåret 2006-07, UUI alm. del – bilag 175). Det fremgår bl.a. at notatet, at regeringen i lyset af en række vanskelige enkeltsager om humanitær opholdstilladelse finder anledning til at udvide anvendelsesområdet for humanitær opholdstilladelse i relation til børnefamilier i tilfælde, hvor forældrene som følge af deres helbredstilstand kun meget vanskeligt kan tage vare på børnene.

...

3. Helbredsforhold

3.1. Sygdomskriteriet

Der kan gives helbredsbetings humanitær opholdstilladelse til en udlænding, der lider af en sygdom af meget alvorlig karakter (sygdomskriteriet).

...

3.2. Kriteriet om fravær af behandlingsmuligheder i hjemlandet

Det er en betingelse for at give helbredsbetings humanitær opholdstilladelse, at ansøgeren aktuelt modtager nødvendig sundhedsbehandling for sin meget alvorlige sygdom, og at ansøgeren ikke har adgang til den nødvendige sundhedsbehandling i sit hjemland for sin meget alvorlige sygdom (kriteriet om fravær af behandlingsmuligheder).

...

3.3. Fysiske sygdomme

Efter praksis kan en fysisk sygdom af meget alvorlig karakter begrunde meddelelse af humanitær opholdstilladelse.

...

3.4. Psykiske sygdomme

Efter praksis kan en psykisk sygdom af meget alvorlig karakter begrunde meddelelse af humanitær opholdstilladelse.

..

3.5. Selvmordsrisiko

Det forhold, at en ansøger har forsøgt at begå selvmord, har selvmordstanker eller agter at begå selvmord, kan efter ministeriets praksis ikke i sig selv begrunde meddelelse af humanitær opholdstilladelse. Psykisk sygdom – i kombination med oplysninger om en aktuel og overvejende risiko for selvmord – kan dog danne grundlag for meddelelse af humanitær opholdstilladelse.

3.6. Alvorligt handicap

Der kan gives humanitær opholdstilladelse til en ansøger, der ved en tilbagevenden til et hjemland med vanskelige levevilkår vil være i risiko for at få eller opleve en forværring af et alvorligt handicap.

...

3.7. Børnefamilier, hvor forældrene som følge af deres helbredstilstand kun meget vanskeligt kan tage vare på børnene

Visse typer af alvorlige fysiske sygdomme og handicaps, der efter gældende praksis ikke i sig selv kan føre til meddelelse af humanitær opholdstilladelse, kan begrunde humanitær opholdstilladelse til børnefamilier, hvis forældrene som følge af sygdomme eller handicaps kun har meget begrænsede forældremæssige ressourcer til at tage vare på deres børn.

...

4. Varigheden af en ansøgers ophold her i landet

Efter forarbejderne til bestemmelsen og ministeriets praksis kan varigheden af en ansøgers ophold her i landet indgå som et af de kriterier, som skal medtages i afgørelsen af, hvorvidt der skal gives humanitær opholdstilladelse. Opholdets varighed skal i almindelighed være på ca. 5-6 år, førend der alene under henvisning til dette kriterium kan gives humanitær opholdstilladelse.

...

5. Familier med mindre børn, der kommer fra et land i krig

Der kan gives humanitær opholdstilladelse til familier med mindre børn, som kommer fra et land, hvor der efter de for ministeriet foreliggende oplysninger er krig.

...

6. Overlevelseskriteriet

Der kan i helt særlige tilfælde gives humanitær opholdstilladelse til enlige kvinder og familier med mindre børn fra områder, hvor der efter ministeriets opfattelse hersker ekstremt vanskelige levevilkår, f.eks. som følge af hungersnød eller som følge af helt uforudsigelige forhold (overlevelseskriteriet).

...

Ministeriet har en særlig praksis vedrørende afghanske statsborgere, der er udmøntet på baggrund af overlevelseskriteriet.

...

7. Andet, herunder de i afsnit 3-6 nævnte omstændigheder i kombination

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen om humanitær opholdstilladelse, jf. afsnit 1, at de særlige hensyn, der efter en konkret vurdering kan begrunde meddelelse af humanitær opholdstilladelse, først og fremmest kan bestå af de i udlændingelovens § 26, stk. 1, nævnte forhold, der kan indgå i en afgørelse om udvisning. De omstændigheder, der efter udlændingelovens § 26, stk. 1, skal indgå i en vurdering af, om en udvisning må antages at virke særlig belastende, indbefatter bl.a. udlændingens tilknytning til det danske samfund, udlændingens alder, helbredstilstand og andre personlige forhold, udlændingens tilknytning til herboende personer, udvisningens konsekvenser for udlændingens herboende nære familiemedlemmer, herunder i relation til hensynet til familiens enhed, udlændingens manglende eller ringe tilknytning til hjemlandet eller andre lande, hvor udlændingen kan ventes at tage ophold, og risikoen for, at udlændingen uden for de i udlændingelovens § 7, stk. 1 og 2 (asyl), eller § 8, stk. 1 og 2 (kvoteflygtninge), nævnte tilfælde vil lide overlast i hjemlandet eller andre lande, hvor udlændingen kan ventes at tage ophold.

...

Ministeriet kan således give humanitær opholdstilladelse bl.a. under henvisning til, at en kombination af de i afsnit 3-6 nævnte momenter foreligger hos samme ansøger, uanset at disse momenter ikke hver for sig i sig selv kan begrunde meddelelse af humanitær opholdstilladelse (fremhævet her).

7.1. Subjektiv frygt

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen om humanitær opholdstilladelse, jf. afsnit 1, at den subjektive frygt, som en ansøger kan tænkes at nære over for tanken om hjemsendelse, kan indebære et sådant meget betydeligt nervepres for den pågældende, at dette kan tale for opholdstilladelse.

...

7.2. Tortur

Det forhold, at en person har været udsat for tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, kan efter ministeriets praksis ikke i sig selv begrunde meddelelse af humanitær opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, stk. 1. Alvorlig psykisk eller fysisk sygdom som følge af tortur m.v. vil dog efter en konkret vurdering kunne danne grundlag for meddelelse af humanitær opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, stk. 1.

...

På baggrund af denne gennemgang konstaterer udvalget, at praksis for meddelelse af humanitært ophold ikke har været ændret siden 1999, bortset fra en særlig praksis fastlagt i 2004 for afghanske statsborgere og en udvidelse af brugen af humanitært ophold for børnefamilier fastlagt i 2007. Udvalget konstaterer også at der kan gives humanitært ophold på baggrund af en kombination af momenter, uanset at disse momenter ikke hver for sig kan begrunde en humanitær opholdstilladelse.

Udvalget konstaterer, at det er Integrationsministeren der bestemmer, om afviste asylansøgere kan få humanitært ophold.

Karsten Lauritzen (V) Karen Jespersen (V) fmd. Eyvind Vesselbo (V) Troels Christensen (V)

Peter Skaarup (DF) Martin Henriksen (DF) Jesper Langballe (DF) Helle Sjelle (KF)

Naser Khader (RV) Henrik Dam Kristensen (S) Maja Panduro Ole Hækkerup (S)

Sophie Hæstorp Andersen (S) Meta Fuglsang (SF) Anne Baastrup (SF) nfm.

Marianne Jelved (RV) Johanne Schmidt-Nielsen (EL)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Bilag

Notat om Integrationsministeriets praksis for meddelelse af humanitær opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, stk. 1.